

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718202780
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8718202780.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobkyne E. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX/X, XXX XX H., právne zastúpená doc. JUDr. Ing. Peter Grendel, Phd., advokát so sídlom Trieda SNP 42, 040 11 Košice, IČO: 35 064 145, proti žalovanej Q. Y. L. S. H., so sídlom L. XX, XXX XX P., S.: XX XXX XXX, právne zastúpená JUDr. Félixom Neupauerom, advokátom so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava - Staré Mesto, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 17C/25/2018-134 z 04.12.2019 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok okrem výroku III. o trovách konania.

II. Mení rozsudok vo výroku III. o trovách konania tak, že žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

III. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaných strán sporu súd prvej inštancie svojim v poradí druhým rozsudkom rozhodol nasledovne, cit.:

„I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni sumu 280.000,-- CZK do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. P r i z n á v a žalobkyni voči žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku“.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami kapitoly II čl. 4 bod 1, čl. 11 ods. 1 písm. b/, čl. 13 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1215/2012 z 12.12.2012, § 9 ods. 1, § 6 ods. 2 písm. a/, § 3a ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ zák. č. 168/1999Sb., § 2956, § 2957, § 2958, § 2959, § 22 ods. 1 zák. č. 89/2012Sb. Výrok o trovách konania ustanovením 255 ods. 1 CSP.

3. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, cit.:

„V predmetnom konaní uplatnila žalobkyňa nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch titulom zásahu do osobnostných práv žalobkyne tým, že R. P. - brat žalobkyne nar. XX.XX.XXXX zomrel dňa XX.XX.XXXX následkom smrteľných zranení, ktoré utrpel pri dopravnej nehode, ku ktorej došlo v rovnaký deň na diaľnici XX v smere P. - Y. v k. ú. B. L. v Z. I.. Uvedenú dopravnú nehodu spôsobil R.

I., ktorý v deň XX.XX.XXXX viedol nákladné motorové vozidlo zn. T I F.: IL-XXX CO s návesom T. T po diaľnici XX v smere P. - Y., kde v úseku XX,XXX km diaľnice v k. ú. obce B. L. v Z. I. narazil prednou časťou svojho vozidla do zadnej časti osobného motorového vozidla zn. Z. B.. V konaní žalobkyňa poukazovala na vzniknutú nemajetkovú ujmu zásahom do zdravia a rodinného života žalobkyne. Žalobkyňa usmrtením brata utrpela duševné útrapy, nenávratné deštrukcie interpersonálnych väzieb žalobkyne s jej bratom tvoriacich základný rámec súkromného života. V čase dopravnej nehody sa na vozidle, ktoré riadil škodca, ktorým spôsobil dopravnú nehodu, vzťahovalo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa poisťnej zmluvy uzatvorenej medzi vlastníkom vozidla a žalovanou, č. poisťnej zmluvy: XXXXXXXXXXX/XXX.

Okresný súd v Trenčíne v rozsudku sp. zn. XT XX/XXXX z 20.09.2016 schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú prokurátom Okresnej prokuratúry v B. a obvineným R. I., podľa ktorej obvinený uznáva vinu za spáchaný skutok, že dňa XX.XX.XXXX v čase o XX.XX hod. viedol nákladné motorové vozidlo zn. T I F.: IL-XXXCO s návesom T. T F. IL-XXXYC v smere P. - Y., kde v úseku XX,XXX km diaľnice v k. ú. obce B. L. narazil prednou časťou svojho vozidla do zadnej časti osobného motorového vozidla zn. Z. B. X,XX, F. Y.-XXXX, ktoré stálo v pravom jazdnom pruhu diaľnice určenom pre jazdu, pomalých vozidiel z dôvodu poruchy na vozidle, pri dopravnej nehode utrpel R. P., naposledy bytom H. - Z., Y. XX/X a O. Q., naposledy bytom H. - Z., Z. XX/XX, smrteľné zranenia na následky ktorých zomreli, vodič vozidla zn. Z. B. I. P. trvale bytom H. - Z., Y. XX/X, utrpel otras mozgu, pomliaždenie hrudníka, podvrtnutie driekovej chrbtice, pomliaždenie pravého ramena s následnou periartitídou, tieto zranenia ho obmedzovali ne bežnom spôsobe života v trvaní minimálne dva mesiace najmä v mobilite, R. H., trvale bytom J. - R. XXX, Y., utrpel zlomeninu tela stehrovej kosti s posunutím úlomkov, zlomeninu okraja acetabulu, zlomeninu krížovej kosti jednostrannú zlomeninu lanovej kosti bez posunutia úlomkov, pomliaždenie brušnej steny ťažšieho stupňa, charakter zranení, ktoré poškodení utrpel si vyžiadal nutnosť hospitalizácie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, v dôsledku týchto zranení bol úplne obmedzený prakticky vo všetkých oblastiach života, po prepustení do ambulantnej starostlivosti bol ešte obmedzený v pohybe z dôvodu používania barlí pri chôdzi, R. Q., bytom H. - Z., Q. XX/XX, utrpel pomliaždenie hlavy bez otrasu mozgu, pomliaždenie pravého predlaktia, pomliaždenie hrudnej chrbtice, pomliaždenie driekovej chrbtice, zlomeninu X až X rebra vľavo, poranenie sedacieho nervu, vykĺbenie pravej stehennej kosti v bedre, zlomeninu okraja acetabula vpravo, zlomeninu acetabula vľavo, zlomeninu horného a dolného ramena lanovej kosti vľavo, pomliaždenie pľúc obojstranne, šok ťažkého stupňa, v dôsledku týchto zranení bol obmedzený prakticky vo všetkých oblastiach života, v hygiene, obliekaní, mobilite, prípravy stravy a bol odkázaný na pomoc druhej osoby, a to minimálne po dobu 2 mesiacov a obvinený svojím konaním porušil ustanovenie § 5 odsek 1 písmeno b) zákona č. 361/2000 Zbierky zákonov o provozu na pozemných komunikáciách, teda sa nevenoval plne riadeniu vozidla a sledovaniu situácie v premávke na pozemných komunikáciách, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a takýto čin spáchal závažnejším spôsobom konania porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a takýto čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenie podľa § 149 odsek 1, odsek 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, prečin ublíženie na zdraví podľa § 157 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno h) Trestného zákona. Za to sa odsudzuje podľa § 149 odsek 2 Trestného zákon, za použitia § 41 odsek 1 Trestného zákona, § 36 písmeno l) Trestného zákona, § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2(dvoch) rokov. Podľa § 49 odsek 1 písm. a) Trestného zákona sa výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá a podľa § 50 odsek 1 Trestného zákona sa obvinenému určuje skúšobná doba v trvaní 2 (dva) roky. Podľa § 61 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona sa obvinenému ukladá trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu a 4(štyri) roky. Podľa § 288 odsek 1 Trestného poriadku sa poškodení: I. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. - Z., Y. XX/X, R. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. - Z., Q. XX/XX, Y., R. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. - R. XXX, Y., S. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. - Z., Y. XX/X, Y., K. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. - Z., Z. XX/XX, Y., so svojimi nárokmi na náhradu škody odkazujú na civilný proces. Pritom obvinený súhlasí s uložením tohto trestu a tento prijíma.

T. R. I. na pojednávaní uviedol, je zamestnaný v spoločnosti A. Y. s.r.o., kde dosahuje čistý príjem 800,-- eur mesačne, iný príjem nemá. Jeho zdravotný stav je dobrý. Je slobodný, býva s priateľkou v trojizbovom byte v ich vlastníctve. Majú jednu mal. dcéru. Priateľka je zamestnaná, má príjem cca 700,-- eur mesačne. Za bývanie platí 140,-- eur mesačne, spláca hypotéku 250,-- eur mesačne. Uviedol, že

jeho postoj k poškodeným po dopravnej nehode nebol žiadny. Uviedol, že mu je ľúto, čo sa stalo, ale nevie to ovplyvniť. Neurobil to naschvál.

Svedkyňa S. Q. na pojednávaní uviedla, že žalobkyňa je jej teta, ona je dcérou neb. R. P. N. mal asi X alebo X súrodencov, ale najradšej mal žalobkyňu. Mali nádherný vzťah ako brat so sestrou, navzájom sa podporovali, pomáhali si ako rodina. Oni všetci bývajú spolu blízko v susedných uliciach. Navštevovali sa dennodenne. Otec mal dobrý vzťah aj s ostatnými súrodencami, okrem dvoch súrodencov v Z., s ktorými sa menej navštevovali. Žalobkyňa a jej neb. otec boli najmladší súrodenci, preto najlepšie spolu vychádzali. Smrť otca všetci ťažko znášali. Otec sa so žalobkyňou ako sestrou stretávali aj na oslavách. Posledná oslava bola vo februári XXXX, keď žalobkyňa mala 50-tku. Je jej veľmi ľúto, čo sa stalo. Uviedla, že chápe skutočnosť, veď aj ona je šofér, čo sa stalo ale vinník mal prejavovať súcit s rodinou za to, že pozeral počas jazdy porno CD-čka, spôsobil nehodu. Ich otec mohol ešte žiť.

Nebolo sporné, že v dôsledku dopravnej nehody z XX.XX.XXXX zomrel brat žalobkyne R. P.. Dopravnú nehodu spôsobil R. I., za skutok bol odsúdený Okresným súdom Trenčín na trest odňatia slobody X roky s podmieneným odkladom X roky, a trest zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na X roky, keď súd schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi prokurátorom N. prokuratúry B. a obvineným R. I.. Žalobkyňa bola sestrou neb. R. P.. V konaní uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy.

Pasívne legitimovanou stranou sporu je žalovaná v zmysle zákona č. 168/1999 Sb. o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), keď škodca R. I. v čase vzniku dopravnej nehody riadil vozidlo, na ktoré sa vzťahovalo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXX/XXX. V zmysle § 6 ods. 1 uvedeného zákona má poistený právo, aby poisťovňa za neho uhradila okrem iného poškodenému spôsobenú ujmu vzniknutú ublížením na zdraví alebo usmrtením. Limit poistného plnenia pri tomto druhu ujmy je najmenej 35.000.000,-- CZK na každého usmrteného.

Nebolo sporné, že smrťou R. P. vznikla žalobkyni ujma na jej prirodzených právach - právo na zdravie, súkromie, rodinný život. Bolo preukázané vylúčením žalobkyne, svedkyne S. Q., že žalobkyňa v dôsledku smrti brata utrpela duševné útrapy a došlo k nezvratnej deštrukcii väzby žalobkyne na brata. Žalobkyňa s neb. bratom žili blízko seba v rovnakej obci, často sa navštevovali, navzájom si pomáhali. Brat žalobkyne jej nahrádzal otca, ktorý im predtým zomrel. I keď žalobkyňa má ďalších 6 súrodencov, najbližší súrodenecký vzťah mala práve s neb. R. P.. Stratú brata žalobkyňa prežíva veľmi ťažko. Nie je preto sporné, že v zmysle citovanej právnej úpravy patrí žalobkyni náhrada nemajetkovej ujmy. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy rešpektujúc právny názor odvolacieho súdu, súd dospel k názoru, že primeraná nemajetková ujma predstavuje sumu 280.000,-- CZK. V prevyšujúcej časti súd preto žalobu zamietol.

Súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy vychádzal z kritérií podľa judikatúry súdov Z. I. i T. I.. Nedá sa vytvoriť žiadna metodika, nejde o odborné medicínske posúdenie, ale o zváženie dopadu ujmy do osobnostnej sféry pozostalého.

Súd skúmal okolnosti na strane poškodenej:

- a) intenzitu vzťahu pozostalého so zomrelým
- b) vek zomrelého a pozostalého
- c) otázku existenčnej závislosti pozostalého na usmrtenej osobe
- d) morálne zadosťučinenie vo forme právneho postihu škodcu na strane škodcu
- e) mieru zavinenia, mieru spoluzavinenia usmrtenej osoby
- f) postoj škodcu (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie)
- g) dopad udalosti do sféry škodcu
- h) majetkové pomery škodcu.

Súd dospel k názoru, že žalobkyňa s neb. R. P. mala veľmi pekný súrodenecký vzťah. I keď každý mal vlastnú rodinu, prejavovali si navzájom súdržnosť, pomoc, a to ešte intenzívnejšie ako s ostatnými súrodencami. Neb. R. P., potom, čo im zomrel otec, nahrádzal žalobkyni otca. Vek zomrelého i žalobkyne predpokladal ešte dlhšie obdobie vzájomného spolunažívania. V čase dopravnej nehody mal R. P. iba XX rokov. Žalobkyňa síce nebola hmotne závislá na neb. bratovi, podľa vylúčeného žalobkyne si vzájomne

aj finančne pomáhali. Na strane žalovanej bola preukázaná vina škodcu R. I., nebolo preukázané žiadne spoluzavinenie usmrtenej osoby. L. R. I. síce vyslovil na pojednávaní v tejto veci ľútosť, ale po dopravnej nehode doposiaľ ju vo vzťahu k pozostalým nijako neprejavil, neospravedlnil sa. Majetkové pomery škodcu sú na úrovni, keď škodca zabezpečuje z nich výlučne potreby seba a svojej rodiny. Pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bol škodca poistený u žalovanej, súd je názoru, že výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže výlučne závisieť od majetkových pomerov škodcu, pretože by táto musela byť priznaná v minimálnej výške v rozpore s judikatúrou v týchto prípadoch.

Za daných okolností súd prihliadol na všetky okolnosti na strane žalobkyne i škodcu a dospel k záveru, že primeraná náhrada nemajetkovej ujmy je 280.000,-- CZK. Súd prihliadol i na výšku náhrady nemajetkovej ujmy priznanú pozostalým po neb. R. P., matke nebohého 518.140,-- CZK, manželke 1.295.350,-- CZK, deťom nebohého každému po 518.140,-- CZK, rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 7C 38/2017 z 30.05.2018, keď podľa názoru súdu rodičom, manželovi, deťom patrí v zásade vyššia náhrada nemajetkovej ujmy ako súrodencovi, samozrejme závisí to od konkrétnych okolností. Výška náhrady nemajetkovej ujmy nie je v rozpore s § 2 písm. a) zák. 168/1999 Sb.

Súd rešpektoval právny názor odvolacieho súdu, prihliadol i na výšku nemajetkovej ujmy v konaniach, na ktoré poukázal odvolací súd, a to:

- Okresný súd v Humennom rozsudkom sp.zn. 18C/13/2013 zo dňa 10.04.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2Co/135/2014 zo dňa 15.06.2015 a uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. XCdoGp/X/XXXX zo dňa 30.11.2017 priznal pozostalému plnoletému súrodencovi (žijúcemu v spoločnej domácnosti) vo vzťahu k zodpovednému subjektu za smrť súrodenca sumu 15 000,- eur,

- Okresný súd vo Vranove nad Topľou rozsudkom sp.zn. 5C/38/2012 zo dňa 21.02.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/183/2014 zo dňa 26.05.2015 a uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3CdoGp/1/2016 zo dňa 14.06.2017 (na uvedené poukázal i súd prvej inštancie) priznal pozostalému plnoletému súrodencovi (nežijúcemu v spoločnej domácnosti) vo vzťahu k zodpovednému subjektu za smrť súrodenca sumu 5 000,- eur,

- rovnako ako Okresný súd v Považskej Bystrici rozsudkom sp. zn. 6C/51/2014 zo dňa 13.11.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/243/2015 zo dňa 22.03.2016 a uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS/474/2016,

i opätovne na rozhodovaciu prax súdov vo veciach:

- Najvyšší súd Českej republiky vo veci sp. zn. 30Cdo 1286/2005 priznal náhradu nemajetkovej ujmy sestre, ktorej brat zomrel následkom dopravnej nehody vo výške 100.000,-- CZK, Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 4Cdo 139/2011 priznal náhradu nemajetkovej ujmy každému súrodencovi po 2.000,-- eur, keď ich sestra zomrela následkom dopravnej nehody,

- Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 3Cdo Gp 1/2016 priznal náhradu nemajetkovej ujmy staršiemu bratovi vo výške 5.000,-- eur, keď jeho brat zahynul pri dopravnej nehody,

i na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Českej republiky v konaniach, na ktoré poukázal právny zástupca žalobkyne:

- Najvyšší súd Českej republiky vo veci sp. zn. 4Cdo 1295/2016, ktorý priznal náhradu nemajetkovej ujmy pozostalému súrodencovi vo výške 600.000,-- CZK,

- Najvyšší súd Českej republiky vo veci sp. zn. 25Cdo 3463/2018 priznal náhradu nemajetkovej ujmy pozostalému súrodencovi 500.000,-- CZK,

- Najvyšší súd Českej republiky vo veci sp. zn. 25Cdo 1901/2018 priznal náhradu nemajetkovej ujmy pozostalému súrodencovi 1.000.000,-- CZK a 1.200.000,-- CZK.

Podľa predchádzajúcej právnej úpravy v Českej republike § 444 ods. 3 Občanského zákonníka účinného od 01.05.2004 do 31.12.2013 za škodu usmrtením prináleží pozostalým súrodencom jednorázové odškodnenie 175.000,-- CZK.

Podľa doporučenia Najvyššieho súdu Českej republiky vo veci 4Tdo 1402/2015, 4Tdo 1421/2015 vzhľadom k doterajšej judikatúre, cenovému vývoju a s prihliadnutím k zahraničným skúsenostiam sa ako základné rozpätie pre stanovenie výšky náhrady v rozhodnutiach Najvyššieho súdu doporučuje 240.000,-- CZK až 500.000,-- CZK v typovom prípade najbližších osôb (manželia, rodičia a deti), ak sú popísané kritéria neutrálne. Je namieste vychádzať skôr z hornej hranice.

Na základe uvedených skutočností v súlade s citovanou právnou úpravou súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, keď sumu 280.000,- CZK považuje za všetkým okolnostiam prípadu primeranú náhradu nemajetkovej ujmy“.

4. Tento rozsudok včas podanými odvolaniami napadli obe strany.

5. Žalobkyňa čo do výroku, ktorým bola jej žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá (II.), poukazuje na odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (nesprávne právne posúdenie veci). Nesprávne právne posúdenie veci žalobkyňa videla v tom, že súd prvej inštancie pri zamietavom výroku aplikoval, resp. prihliadal na neprávoplatný a nevykonateľný rozsudok Okresného súdu Poprad, sp. zn. 7C/38/2017, ďalej v uprednostnení aplikácie, resp. prednostnom zohľadnení selektívnej judikatúry slovenských súdov, ktorá priznáva v náhradách nemajetkovej ujmy nižšie sumy pred českou judikatúrou, ktorá mala byť prednostne aplikovaná s poukazom na čl. 4 ods. nariadenia č. 864/2007. Nesprávne právne posúdenie podľa odvolateľky spočívalo aj v tom, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí preferoval, resp. zohľadnil judikatúru slovenských súdov nižšej inštancie, pred recentnou judikatúrou NS ČR. V neposlednom rade nesprávne právne posúdenie veci podľa odvolateľky spočívalo v tom, že súd prvej inštancie aplikoval, resp. zohľadnil rozhodnutia NS ČR (sp.zn. 30Cdo/1286/2005, 4Cdo/139/2011), ktoré vychádzali z predchádzajúcej právnej úpravy, pričom na predmetnú vec sa aplikuje nová úprava - z.č. 89/2012Sb.- a preto mal prvoinštančný súd prednostne a rozhodujúcim spôsobom aplikovať tie rozhodnutia najvyšších súdnych autorít ČR, ktoré aplikujú a vykladajú rozhodujúci právny poriadok, teda zák. 89/2012Sb. Nesprávne právne posúdenie veci bolo aj napriek rešpektovaniu právneho názoru zo zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu. Podľa odvolateľky je napadnutý rozsudok aj nepreskúmateľný a arbitrárny (pozn. odvolacieho súdu, odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP - porušenie práva na spravodlivý proces) , lebo súd prvej inštancie pri určení výšky nemajetkovej ujmy aplikoval, resp. zohľadnil judikatúru súdov bez toho, aby v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré hodnotiace kritéria a rozhodné skutkové okolnosti aplikovanej resp. zohľadnenej judikatúry považoval za zhodné alebo obdobné so zisteným skutkovým stavom predmetnej veci a ktoré za odlišné. Nepreskúmateľnosť rozsudku podľa odvolateľky zakladá i konštatovanie súdu prvej inštancie, podľa ktorého právny zástupca žalobkyne na pojednávaní poukázal na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 4Cdo/1295/2016, kde bola priznaná suma 600.000,-CZK z dôvodu, že usmrtený bol pre svojho brata najvhodnejším darcom kostnej drene, pretože právny zástupca na pojednávaní uviedol, že vyššie popísaná skutočnosť (vhodnosť darcu) bola dôvodom pre navýšenie nemajetkovej ujmy len o sumu 100.000,-CZK. Navrhla rozsudok v ňou napadnutej časti zmeniť a priznať jej aj zvyšnú sumu 70.000,- CZK.

6. Žalovaný čo do I. vyhovujúceho výroku a čo do III. súvisiaceho výroku o trovách konania, rovnako poukazuje na odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (nesprávne právne posúdenie veci). Odvolateľ mal za to, že zo strany súdu prvej inštancie došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci čo sa týka priznania už konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, pričom sa neriadil názorom zo zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, kde zomretý nemal žiadnu vyživovaciu povinnosť voči žalobkyni, ktorá má svoju vlastnú rodinu a ďalšie široké príbuzenstvo. Súčasne poukázal aj na skutočnosť, že napriek tvrdeniam žalobkyne o jej údajne najlepšom vzťahu so zomretým spomedzi všetkých súrodencov, sa svojho nároku nedomáhala spoločne s ďalšími príbuznými, ale samostatne a až po vyše roku po iniciovanom konaní zo strany ostatných rodinných príslušníkov, čo odvolateľ považuje za výlučne špekulatívne. Súčasne súdu prvej inštancie vytkol, že priznaná výška zároveň nezohľadňuje samotné odôvodnenie, kde táto zjavne prekročuje medze judikatúry, ktorú sám súd prvej inštancie spomína a na ktorú odkazuje, a to vzhľadom na rodinný pomer žalobcu vo vzťahu ku zomretému. Navrhol rozsudok v ním napadnutej časti zmeniť, priznať nižšiu náhradu nemajetkovej ujmy zodpovedajúcej zásade slušnosti a obdobným prípadom (súrodeneц zomretého s vlastnou rodinou a so širokým príbuzenstvom).

7. Ďalšie podania strán dané neboli.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektami - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že obe podané odvolania majú základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 365 ods. 1 písm. b/, h/ CSP), preskúmal

napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc prítom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu a právnomu zástupcovi žalovaného aj elektronickými prostriedkami minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniam strán sporu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok je vecne správny čo do výrokov I. a II., čím boli splnené v tejto časti podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP). Iná situácia je pri súvisiacom výroku o trovách konania, kde boli splnené podmienky pre jeho zmenu (§ 388 CSP).

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní tak posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

11. Obe strany uplatnili odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP - nesprávne právne posúdenie veci, ktorého naplnenie videli v skutočnostiach obsiahnutých v ich odvolaniach (bod 5. a 6.).

12. Ku tomuto odvolaciemu dôvodu odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným odvolacím dôvodom, ale v danom prípade táto námietka nie je opodstatnená, pretože súd prvej inštancie vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobe čiastočne vyhovel a pre ktoré ju vo zvyšku zamietol. Napokon polemika strán o nesprávnosti súdom prvej inštancie vysloveného právneho záveru sama o sebe nie je presvedčivou bázou pre konštatovanie vecnej nesprávnosti rozsudku súdu prvej inštancie.

13. Z vyššie uvedeného vyplýva, že tak, ako bol tento odvolací dôvod stranami v ich odvolaniach zadefinovaný, v súdnej veci naplnený nebol.

14. K namietanej nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti napadnutého rozsudku zo strany žalobkyne odvolací súd uvádza, že iba také rozhodnutie je nepreskúmateľné, ktorého právne závery sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, resp. tieto právne závery v žiadnej možnej interpretácii z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplývajú. Z odôvodnenia tu napadnutého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Za daného stavu potom odôvodnenie tu napadnutého rozsudku rešpektuje kautely určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, teda je preskúmateľné.

15. Odvolací súd tak po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu potom dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie dostatočne aj odôvodnil, zohľadňujúc v tomto spore vyslovený názor odvolacieho súdu.

16. Možno teda naproti námietkam odvolateľov uzavrieť, že aj podľa právneho názoru odvolacieho súdu dal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zrozumiteľnú a presvedčivú odpoveď na podstatné argumenty strán sporu, pričom tak učinil v snahe garantovať stranám sporu ich právo na spravodlivé súdne konanie. Skutočnosť, že v tomto rozhodnutí neboli naplnené úplne očakávania tej - ktorej strany, teda súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s jej právnym názorom ešte neznamená, že došlo k porušeniu ich základného práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu totiž postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, jeho právnym názorom a majúc na pamäti základné právo strán sporu na súdnu ochranu, túto stranám sporu poskytol v požadovanej kvalite.

17. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok v merite veci (výroky I. a II.) postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

18. Pokiaľ ide o výrok o trovách konania pred súdom prvej inštancie. Zásada úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Nárok na plnú náhradu trov konania sa priznáva iba z prisúdenej sumy, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku (ku tomu pozri napr. KS TT, sp. zn. 10Co/191/2017, KS PO, sp. zn. 12Co/53/2018 a Veľký komentár CSP, C.H.Beck, str. 926).

19. Súd prvej inštancie síce správne priznal žalobkyni plnú náhradu trov prvoinštančného konania vychádzajúc z toho, že jej výška výlučne závisela od jeho úvahy, no vo výroku opomenul uviesť, že táto plná náhrada patrí žalobkyni iba z prisúdenej sumy. Preto odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o trovách konania tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

20. Ani jedna zo sporových strán so svojím odvolaním nepochodila. Odvolací súd tak aplikujúc ustanovenia § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP žiadnej zo strán náhradu trov odvolacieho konania nemohol priznať.

21. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).